

LEADER

Päijänne

TOIMINTASUUNNITELMA 2021

Kuvat ©maaseutuverkosto.

LEADER

PÄIJÄNNE

Kustaankuja 2
17200 VAAKSY
www.paijanne-leader.fi

Anu 040 7642 462
Virpi 044 7700 174

Ihmisten kokoisille ideoille!
www.leadersuomi.fi

YHTEISTYÖSSÄ:

Sisällys

TOIMINTASUUNNITELMA 2021	1
Taustaa	3
Päijänne-Leader ry	3
Toiminnan painopisteet 2021	4
Strategiaa tukeva oma hanketoiminta	4
Kokoukset ja hallinto	5
Tilaisuuudet ja tapahtumat	6
Viestintä	6
Yhteistyö	7
Päijät-Hämeen Kylät	7
Kyläjaosto	7
Hallinto	8
Hanketoiminta	8
Toiminta	9
Viestintä	10
YHTEISTYÖ	10
Opintomatkat ja koulutus- ja tiedotustilaisuuudet	10
Sisä-Suomen kalatalousryhmä	10
Kalajaosto	11
Hanketoiminta	11
TALOUSARVIO 2021	12

Taustaa

Päijänne-Leader ry:n on yksi Suomen 54:stä toimintaryhmästä. Yhdistyksen tehtävänä on toimia maaseudun kehittäjänä Asikkalan, Hartolan, Heinolan, Padasjoen, Pertunmaan ja Sysmän kuntien alueella. Päijänne-Leader toteuttaa alueellaan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaa 2014-2020 sekä omaa paikallista strategiaansa. Yhteistyötä tehdään asukkaiden, yhteisöjen ja paikallisten viranomaisten sekä muiden organisaatioiden kanssa.

Toiminnan tarkoitus

Yhdistyksen tarkoituksena on edistää paikallista omatoimisuutta, yhteistyöhön perustuvaa kehittämistyötä ja verkostoitumista eri toimijoiden välillä. Yhdistys toimii paikalliskehittäjänä, kannustaa asukkaita omatoimisuuteen, lisää kehittämiseen liittyvää osaamista, vahvistaa ja kehittää toimijoiden välistä yhteistyötä paikallisesti, alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti. Lisäksi yhdistyksen tarkoituksena on edistää elinkeinotoiminnan ja työllisyyden yleisiä edellytyksiä.

Toimintasuunnitelmassa huomioidaan ryhmän monirahastoisuus

Päijänne-Leader ry toteuttaa ja rahoittaa Manner-Suomen Maaseudun kehittämisohjelman mukaisia toimenpiteitä Leader-rahoituksella. Päijänne-Leader hallinnoi myös Sisä-Suomen kalatalouden toimintaryhmän toimintaa, jonka rahoitus tulee Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta. Päijänne-Leader hallinnoi myös maakunnallista kylätoimintaa, jota toteuttaa Päijät-Hämeen kylät Kyläjaoston kautta. Kylätoimintaan rahoitus tulee Maa- ja metsätalousministeriön kylätoiminnan valtionavusta Suomen Kylät ry:n kautta.

Päijänne-Leader ry

Leader on toimintaa, neuvontaa ja rahoitusta

Leader- toiminnan kantavana ajatuksena on valjastaa paikallisten asukkaiden oma asiantuntemus, osaaminen ja toiminta alueen kehittämistyöhön. Leader-ryhmät toimivat kehittämisstrategian pohjalta, jonka ne laativat yhdessä alueen asukkaiden kanssa. Strategia ohjaa ryhmän hallituksen toimintaa, kun se tekee päätökset rahoitettavista hankkeista.

Yhdessä 2014-2020

Päijänne-Leader on toiminut maaseudun kehittämisen parissa jo vuodesta 1997. Vuonna 2014 käynnistyi yhdistyksen kolmas Leader-ohjelmakausi. Yhdessä 2014-2020 kehittämisstrategialla Päijänne-Leader on hyväksytty yhdeksi Suomen Leader- toimintaryhmäksi.

Yhdessä 2014-2020 – strategian painopisteet

- Paikallinen pienyrittäjyys ja innovaatiot – paikallisten palveluinnovaatioiden, tuotteiden ja osaamisen arvostuksen lisääntyminen
- Yhteisöllisyys – kylä- ja Leader-toiminnan saumaton yhteistyö
- Matkailu – matkailun oheispalveluiden lisääntyminen, matkailuyrittäjien koulutus ja verkostoituminen
- Maaseutuasumisen uudet muodot – elävä ja monimuotoinen maaseutu, jossa myös tyhjeneville tuotantorakennuksille on löydetty uuskäyttöä

Toiminnan painopisteet 2021

Leader-toiminta

Päijänne-Leader toteuttaa kehittämisstrategiaansa aktivoimalla alueen asukkaita kehittämistoimintaan, tarjoamalla hankeneuvontaa, myöntämällä Leader-tukea paikallisiin kehittämis- ja investointihankkeisiin sekä yritystukiin. Päijänne-Leader toteuttaa myös omia strategiaa tukevia hankkeita. Lisäksi yhdistys osallistuu Leader-verkoston toimintaan ja toimii läheisessä yhteistyössä Hämeen muiden toimijoiden kanssa.

Vuoden 2021 keskeiset toimet

- **Perustehtävät** – sujuva hankehallinto, toimivat prosessit
- Päijät-Hämeen Leader-ryhmän muodostaminen ja siihen liittyvät muutokset
- Tulevan ohjelmakauden strategiatyö
- Yhteistyön kehittäminen Pohjois-Kymen Kasvu ry:n kanssa mm. henkilöresurssien osalta

Toimenpiteet 2021

- Tuetaan strategiaamme tukevien kehittämissankkeiden käynnistämistä ja toteutusta.
- Koulutetaan hanketoimijoita mm. maksuhakemusten tekemiseen.
- Toteutetaan teemahanke yhdistysten pieniin investointeihin liittyen.
- Tuodaan hankkeiden vaikutuksia ja vaikuttavuutta esiin viestinnässä monipuolisesti.
- Jatketaan tulevan kauden strategiatyön valmistelua ja yhdistymisprosessin valmistelua yhdessä Etpähä ry:n kanssa.
- Mahdollisuuksien mukaan järjestetään hankekahvit päättyneille hankkeille. Kahvien tarkoituksensa kerätä palautetta, saada tietoa hankkeiden onnistumisista ja verkottaa hanketoimijoita.

Strategiaa tukeva oma hanketoiminta

Päijänne-Leader ry:n tehtävänä on toimia alueensa kehittäjänä sekä tiedottaa ja aktivoida asukkaita omaehtoiseen kehittämiseen. Omien Leader-hankkeiden toteuttaminen on nähty tehokkaaksi ja tulokselliseksi keinoksi kehittää koko seutua koskettavia asioita ja edistää Leader-ohjelman toteutusta. Vuonna 2020 tavoitteena on edistää omien hankkeiden avulla mm. lisätä yhteisöllisyyttä, lisätä paikallisten yhdistysten toimintamahdollisuuksia, tuoda esiin uudentyyppeisiä asumisratkaisuja ja luoda uudenlaisia toimintatapoja tulevaan ohjelmakauteen.

Teemahankkeet Uudenlaiset tapahtumat sekä yhteisöjen pienet investoinnit

Vuonna 2021 toteutetaan kaksi teemahanketta, joista toinen on jo edellisenä vuonna alkanutta tapahtumien teemahanke. Vuonna 2021 toteutetaan uusi teemahanke, jonka avulla rahoitetaan yhdistysten pieniä kone- ja laitehankintoja, kalustehankintoja sekä rakennelmien rakentamis- ja materiaalikustannuksia tai rakennelmien hankkimista. Hankkeista hyötyvät alueellamme toimivien yhdistysten jäsenet, toiminta-alueella asuvat ihmiset sekä muut yhdistysten toiminnasta hyötyvät ihmiset ja yhteisöt, esim. muut kylätaloja käyttävät yhteisöt. Hankkeet lisäävät paikallisten yhdistysten toimintamahdollisuuksia ja tuovat lisää toimintaa Päijänne-Leader ry:n alueella.

Maaseudun nykyaika ja tulevaisuuden kansalaistoiminta Päijät-Hämeessä, Heimohautomo

Päijänne-Leader ry sai rahoituksen Hämeen ELY-keskuksesta Maaseudun nykyaika ja tulevaisuuden kansalaistoiminta Päijät-Hämeessä -kehittämissankkeelle. Hankkeen tavoitteena on tunnistaa kansalaistoiminnan kehittämistarpeet paikallisesti sekä ideoida asukkaiden ja yhteisöjen aktiivisuuden ja yhdessä tekemisen alustaa. Hanke keskittyy kylien ja kirkonkylien tarkoituksenmukaisen toiminnan kehittämiseen kuntalaisten hyvinvoinnin tueksi ja kyläalueiden elinvoiman lisäämiseksi.

UNTO – Uusia tapoja luoda ja toteuttaa yhdessä

Leader-ryhmien tekemä asukaslähtöinen kehittämistyö jatkuu ohjelmakaudella 2021-2027. Tulevan ohjelmakauden yhtenä tavoitteena on Leader-toiminnan mahdollisimman hyvä vaikuttavuus. Leader-ryhmillä ei kuitenkaan tule olemaan nykyistä suurempia rahallisia resursseja toiminnan toteuttamiseen. Jotta samalla rahalla saadaan aikaan mahdollisimman suuri vaikuttavuus, aluekehittämisen työkenttää on syytä ruotia ennakkoluulottomasti.

Hankkeen toteuttajina toimivat Leader-ryhmät Pohjois-Kymen Kasvu, Etpähä ja Päijänne-Leader sijaitsevat maantieteellisesti lähellä toisiaan ja niiden toiminta-alueet ja toimintatavat ovat hyvin samankaltaisia. Lisäämällä ryhmien konkreettista yhteistyötä pystytään aikaansaamaan parempaa vaikuttavuutta ja huomioimaan ryhmien asiakkaiden ja sidosryhmien tarpeet entistä paremmin.

Hankkeen tavoitteena on laatia alueiden asukkaiden, yritysten ja sidosryhmien näkemysten pohjalta ryhmien toimintaympäristön nykytilan kuvaukset ja tulevaisuuden kehitysnäkymät. Hankkeessa tullaan muodostamaan paikalliskehittämisen toimintamalli, jossa em. Leader-ryhmät pystyvät yhteistyössä hoitamaan tehtäviään tuloksellisesti ja vaikuttavasti. Hankkeen aikana laaditaan suunnitelma siitä, miten em. Leader-ryhmien tekemässä aluekehittämisessä voidaan käytännössä hyödyntää nykyistä enemmän paikkatietodataa ja tutkimustuloksia.

MANU – Maaseutuasumisen uudet tuulet

Oman tuotannon hankkeena toteutettava MANU – Maaseutuasumisen uudet tuulet - hankkeen tavoitteena on parantaa uudentyöppisten asumisen ratkaisujen avulla mahdollisuuksia asua maaseudulla ja lisätä sitä kautta maaseudun elinvoimaisuutta. Tavoitteena on myös avata maaseutuasumisen mahdollisuuksia monipuolisesti. Hankkeessa tehdään tiivistä yhteistyötä kuntien kanssa. Hanke toteutetaan ostopalveluna Citymaalaiset-yhteistyöryhmältä.

Kokoukset ja hallinto

Sääntömääräiset kokoukset

Yhdistyksen uusien sääntöjen mukaisesti pidetään vuosittain kaksi varsinaista kokousta, kevät- ja syyskokous. Kevätkokouksessa keskitytään talousasioihin ja syyskokouksessa toimintasuunnitelmaan sekä henkilövalintoihin.

Yhdistyksen hallitus

Päijänne-Leader ry:n asioita ja tehtäviä hoitaa hallitus sekä palkatut työntekijät. Yhdistyksen hallitukseen kuuluu puheenjohtaja ja 11 jäsentä. Puheenjohtaja ja jäsenet valitaan syyskokouksessa kahdeksi vuodeksi kerrallaan toimintaryhmän hallituksen kolmikantaperiaatteen mukaisesti (paikallinen julkinen hallinto, yhteisöt, maaseudun asukkaat). Hallituksen kokouksissa esittelijänä toimii toiminnanjohtaja ja sihteerinä hankeneuvoja. Hallituksen kokouksiin osallistuvat varsinaiset jäsenet ja heidän henkilökohtainen varajäsenensä varsinaisen ollessa estynyt. Hallituksen kokouksia tullaan pitämään vuonna 2021 noin 6-10 kertaa.

Leader-toimisto ja henkilöstö

Yhdistyksen toimitilat sijaitsevat Asikkalassa, kunnan omistamassa toimistohotellissa. Yhdistyksen palveluksessa on neljä-kuusi vakituista työntekijää: toiminnanjohtaja Anu Taipale, hankeneuvoja-taluspäällikkö Virpi Kallioinen, kalatalousaktivaattori Janne Ruokolainen, kyläaktivaattori Henna Pirkonen, yhteisöaktivaattori Joonas Karhinen ja kalatalouskoordinaattori Katja Svahnback.

Talous

Yhdistyksen tulot koostuvat jäsenmaksuista ja satunnaisista myyntituloista. Yhdistystoiminnan menot syntyvät vuosikokouksesta sekä muista sellaisista menoista, joita ei hyväksytä hankerahoituksen piiriin, esim. muistamiset.

Leader-toimintaan liittyvä aktivointi-, tiedotus-, koulutus- ja hallintokustannukset katetaan toimintarahalla.

Yhdistyksen rahaliikenteestä suuri osa on hankkeille maksettavan Leader-tuen sisältämää kuntarahaosuutta, joka kulkee yhdistyksen kautta ja jota maksetaan hankkeille Hämeen Ely-keskuksen tekemien maksupäätösten mukaan. Kuntaraha ei kirjaudu tuloslaskelmaan, vaan näkyy taseessa läpikulkevana eränä.

Jäsenistö

Jäsenistön yhteydenpitovälineenä käytetään uutiskirjettä, joka lähetetään n. kaksi - neljä kertaa vuodessa. Jäsenkirje lähetetään postitse kaksi kertaa vuodessa, sähköisesti n. 2 kertaa. Kirjeitse jäsenille lähetetään myös kutsu vuosikokoukseen sekä jäsenmaksulasku.

Tilaisuudet ja tapahtumat

Koulutukset

Henkilöstö osallistuu Ruokaviraston ja MMM:n ajankohtaiskoulutuksiin ja muihin koulutuksiin tarpeen ja hallituksen harkinnan mukaan. Koronavirustilanteen vuoksi suuri osa koulutuksista toteutetaan verkossa.

Hallituksen uusia ja vanhoja jäseniä koulutetaan hankeprosessista, ohjelmakauden vaihdoksista, hallitustyöstä ja hallituksen roolista Leader-toiminnassa. Hallitusta kannustetaan osallistumaan alueellisiin ja valtakunnallisiin koulutuksiin sekä tapahtumiin.

Hanketoteuttajille järjestetään hankehallintokoulutusta yhteistyössä Hämeen ELY-keskuksen kanssa. Koulutuksissa paneudutaan maksuhakemuksen tekemiseen ja siihen tarvittaviin tietoihin. Hanketoteuttajille järjestetään vuosittain kahdet hankkeiden päätöskahvit, joiden tarkoituksena on kertoa ja kuulla onnistumisen kokemuksista, epäonnistumisista ja hankkeiden tekemisen ilosta. Tilaisuudet toteutuksissa huomioidaan vallitsevan koronatilanne.

Tulevan kauden valmistelu

Tulevan ohjelmakauden valmisteluun liittyen järjestetään tilaisuuksia, osallistutaan muiden järjestämiin tapahtumiin ja pyritään laajasti kuulemaan kaikki ajatukset tulevan kauden strategian valmisteluun. Strategiaprosessia viedään eteenpäin myös UNTO-hankkeen toimenpiteiden kautta.

Viestintä

Verkkoviestintä

Yhdistyksen internetsivut toimivat viestinnän perustana. Sivuilta löytyvät ohjeet hanketoimijoille hankeprosessin läpiviemiseksi. Yhdistyksen keskeinen viestintäkanava on nopea ja tehokas Facebook. Viestinnässä hyödynnetään myös muita sosiaalisen median kanavia, mm. Instagramia. Viestintäsuunnitelma päivitetään vuonna 2021 toteutustavan uudelleen organisoinnin myötä.

Julkaisut

Paikallislehdet välittävät tehokkaasti tietoa alueella tehtävästä kehittämistyöstä ja tapahtumista. Tarjotaan juttuvinkkejä sekä valmiita tiedotteita lehtiin ja pyritään muodostamaan säännöllinen viestintämalli hallituksen puoltamista hankkeista alueen paikallislehdille.

Yhteistyö

Leader-ryhmien välinen yhteistyö

Hämeen Leader-ryhmien välinen yhteistyö on monimuotoista ja aktiivista. Toimivan yhteistyön tavoitteena on vertaisoppiminen ja ajatusten vaihto. Vuoden 2021 aikana pidetään yhteisiä koulutus-tilaisuuksia ohjelmakauden haasteista, viestinnästä, yms. ajankohtaisista asioista. Työvälineenä toimii Raittirihi, johon osallistuu laajasti Hämeen ELY-keskuksen alueen hanketoimijoita.

UNTO-hankkeen myötä alkanutta tiivistä yhteistyö Pohjois-Kymen Kasvu ry:n kanssa jatketaan vuoden 2021 aikana ja mahdollisesti vahvistetaan yhdistämällä resursseja.

Sisä-Suomen kalatalousryhmän muodostavien Leader-ryhmien kanssa luodaan toimiva yhteistyömalli, jota pyritään kehittämään ja laajentamaan myös muun hanketoiminnan saralle.

Kuntayhteistyö

Päijänne-Leaderin viestinnän uudistuessa tullaan kuntien viranhaltijoille ja luottamushenkilöille lähettämään sähköinen uutiskirje. Kuntajohtajien kanssa pidetään vuosittain yhteistyöpalaveri, jossa esitellään toiminnan tuloksia. Kunnanjohtajien kanssa yhteistyö on välitöntä ja luontevaa. Viranhaltijoiden kanssa käydään aktiivista vuoropuhelua hankkeiden tilanteesta, erilaisista kehittämiskohteista ja tarpeista. Kuntien mahdollistama hankkeiden välirahoitus on monen hankkeen onnistumisen edellytys.

ELY-yhteistyö

Hyvä ja toimiva yhteistyö Hämeen ELY-keskuksen kanssa jatkuu myös vuonna 2020. MMM:n ohjeen mukaisesti ELY-keskukset ja Leader-ryhmät käyvät vuosittain kahdenväliset keskustelut. Tavoitteena on keskustelevan yhteistyön vahvistaminen. Toiminnanjohtaja on myös Hämeen ELY-keskuksen asettaman Hämeen maaseudun kehittämisen asiantuntijaryhmän jäsen. Yhteistyötä myös Etelä-Savon ELY-keskuksen kanssa pyritään ylläpitämään. Kalatalouden toimintaryhmän hallinnoinnin myötä on kehittynyt luonteva ja mutkaton yhteys Pohjois-Savon ELY-keskukseen.

Maakunnallinen ja valtakunnallinen vaikuttaminen

Päijänne-Leader ry:n henkilöstö osallistuu myös valtakunnalliseen maaseudun kehittämistyöhön. Kalatalousaktivaattori Janne Ruokolainen jatkaa Kalatalousverkoston teemaryhmässä ja kyläaktivaattori Henna Pirkonen on Suomen Kylät ry:n kyläjaostossa. Toiminnanjohtaja Anu Taipale edustaa Hämeen Leader-ryhmiä Suomen Kylien Leader-jaostossa sekä toimii pysyvänä asiantuntijana Päijät-Hämeen MYR:ssä.

Lähialueella tehdään yhteistyötä erityisesti Etpähä ry:n kanssa yhteisten koulutus-tilaisuuksien sekä hankkeiden kautta. Muita keskeisiä kumppaneita ovat Päijät-Hämeen liitto, LAMK, Salpaus, ProAgria, LADEC, LahtiRegion ja Helsingin Yliopisto. Yhteistyöllä pyritään löytämään jatkuvasti uusia toimintatapoja ja yhteistyömuotoja.

Päijät-Hämeen Kylät

Kyläjaosto

Päijät-Hämeen Kylät edistää hyvinvointia Päijät-Hämeessä paikallisesti. Asukkaita innostetaan toimimaan oman asuinympäristönsä kehittämiseksi. Päijät-Hämeen Kylät pyrkii vastaamaan ajankohtaisiin toimintaympäristön muutoksiin olemalla mukana aktiivisena vaikuttajana, toimijana ja kehittäjänä sekä verkostoituu toisten maakunnallisten paikallistoimijoiden kanssa. Päijät-Hämeen Kylät toimii myös kuuntelijana sekä tukijana alueen kylille ja niiden toimijoille erilaisissa haasteissa.

Päijät-Hämeen Kylät toimii osana Päijänne-Leader ry:tä. Toiminta rahoitetaan Suomen Kylätoiminnan valtionavulla, jonka käytöstä ja toiminnan sisällöstä päättää erillinen kyläjaosto.

Päijät-Hämeen Kylät tukee toiminta-alueen ja kylien kehittämistä tunnustettujen tarpeiden mukaan. Kehittämistyöllä halutaan tukea kylien elinvoimaa, viihtyisyyttä ja turvallisuutta. Kylien kehittämiseksi järjestetään koulutuksia, kyläiltoja sekä tapahtumia. Toiminnan keskiössä ovat kyläläiset. Kehittämistyötä tehdään yhteistyössä muiden toimijoiden ja muun muassa Heimohautomo -hankkeen kanssa.

Vuoden 2021 toiminnan kärkenä on kuntayhteistyö, kaupunginosien tavoittaminen ja jaoston toiminnan näkyväksi tuominen. Kuntayhteistyön osalta tavoitteena on tavata alueen kunnan- ja kaupunginjohtajien sekä kyläasioista vastaavien henkilöiden tapaamiset. Tavoitteena tehdä vahvempaa yhteistyötä kunnissa ja kaupungeissa sekä tutustua eri alueiden toiveisiin ja tarpeisiin kuntatasolla. Kaupunginosien mukaan saaminen on tärkeää, jotta voidaan kokonaisvaltaisesti olla tuke-
massa myös heidän toimintaansa.

Kyläjaoston toimintaa tuodaan esiin henkilöiden esittelemisen sekä kokouksien sisällöstä tehtyjen tiedotteiden kautta. Pyritään avaamaan jäsenille sekä muulle kohderyhmälle kyläjaoston roolia ja toimintamallia. Tavoitteena on tehdä Päijät-Hämeen Kylien toimintaa läpinäkyväksi.

Hallinto

Kyläjaosto ja työryhmät

Kyläjaostoon valitaan toiminta-alueelta 6-9 varsinaista ja 3-5 varajäsentä. Kyläjaoston jäsenten tulee edustaa mahdollisuuksien mukaan tasapuolisesti koko toiminta-aluetta ja olla aktiivisesti mukana alueensa kylä-/yhdistystoiminnassa.

Varsinaisten ja varajäsenten kausi on kaksi vuotta ja maksimissaan kolme kautta peräkkäin. Päijänne-Leader ry:n hallituksesta valitaan vähintään yksi edustaja kyläjaostoon varsinaiseksi jäseneksi. Kyläjaoston kokouksia järjestetään keskimäärin 5-7 vuodessa tai tarpeen mukaan.

Kyläjaosto voi perustaa työryhmiä toteuttamaan erilaisia mm. lausuntoja, tempauksia tai tapahtumia. Työryhmiin voidaan kutsua jäseniä myös kyläjaoston ulkopuolelta.

Henkilöstö

Päijät-Hämeen Kylillä on osa-aikainen kyläaktivaattori, joka hoitaa sihteerin ja kyläasiamiehen tehtäviä. Kyläaktivaattori tekee Päijät-Hämeen Kylien toimintaa ja alueen kyliä näkyväksi. Lisäksi kyläaktivaattori nimensä mukaisesti aktivoi kyliä järjestämällä koulutuksia, tempauksia ja toimintaa maakunnan alueella. Toiminnasta viestiminen on myös keskeisessä roolissa kyläaktivaattorin työssä.

Hanketoiminta

Heimohautomo

Päijät-Hämeen Kylät on vahvasti mukana Päijänne-Leader ry:n hallinnoimassa ja Hämeen ELY:n rahoittamassa yhteisöhankeessa ”Maaseudun nykyaika ja tulevaisuuden kansalaistoiminta Päijät-Hämeessä” eli Heimohautomossa. Hanke kestää noin kolme vuotta. Hankealueena Päijät-Häme, Pertunmaa ja Iitti. Yhteistyössä Heimohautomon kanssa järjestetään koulutuksia, kehitysilloja ja muuta aktivoivaa toimintaa. Kaikki tapahtumat ovat maksuttomia ja avoimia aiheista kiinnostuneille.

Lähikulttuuria Päijät-Hämeessä 2021–2022

Päijät-Hämeen Kylät on hakenut Painovoima ry:n kanssa rahoitusta Erityisavustukset kuntien kulttuuritoiminnan kehittämistehtävään Opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Rahoitus varmistuu vuoden 2020 aikana. Rahoituksen avulla on tarkoitus kahden vuoden aikana kehittää kulttuuritoimintaa kuntien, kulttuuritoimijoiden ja yhdistysten välillä. Päijät-Hämeen Kylillä on hankkeessa osatoteuttajan rooli ja vastuuna on mm. yhdistysyhteistyö ja kylien aktivoiminen hankkeessa.

KYLÄKOUTSI – Osaamista kyliin ja kortteleihin 2021-2022

Kyläjaosto valmistelee yhteistyöhanketta, joka toteutettaisiin Uudenmaan Kylät ry:n, SILMU-kylien ja Kymenlaakson Kylät ry:n kanssa yhteistyössä. Hankkeessa toteutetaan valtakunnallisia kylätoiminnan koulutuskokonaisuuksia.

Koulutussisältöinä ovat mm. yhdistysviestintä, kokouskäytännöt, varainhankinta, kyläsuunnittelu, kylien turvallisuussuunnittelu ja digitaidot. Hankkeessa järjestetään myös kouluttajakoulutusta kyläasiamiehille.

Valmiit koulutuskokonaisuudet tulevat koko maan maakunnallisten kylätoimijoiden käytettäväksi omassa toiminnassaan (suomeksi ja ruotsiksi). Hankeen kautta hyödynnetään kyläasiamiesten osaaminen valtakunnallisesti ja lisää kylien osaamista. Suomen Kylät ry on hankkeessa mukana.

Toiminta**AVOIMET KYLÄT -päivä 13.6.2021**

Päijät-Hämeen Kylien rooli on koordinoita ja koota tapahtumia ja tehdä tapahtumapäivää näkyväksi. Tapahtumaan pyritään saamaan mukaan kyliä joka puolelta aluetta. Päijät-Hämeen alueen tapahtumien koonti tehdään nettisivuille ja somessa tuodaan esimerkkejä esiin.

Avoimet Kylät -päivään voi mikä vaan alueen taho järjestää toimintaa. Sisältö voi olla lähes mitä vaan, kuten toiminnan esittelemistä, avoimet ovet kylätalolla tai kyläpäivä. Päijät-Hämeen Kylien kautta on mahdollista saada Avoimet Kylät -kylttejä tapahtumaan. Lisäksi jaossa on keskitetysti Suomen Kylien kautta julistepohjia ja Avoimet Kylät -logomateriaalia.

Kyläralli

Päijät-Hämeen Kylät järjestää Kylärallin 2021 osana Avoimet Kylät-päivää, jos erikoiskokeita järjestäviä kyliä löytyy konseptin toteuttamiseen tarvittava määrä.

Vuoden Kylä

Maakunnallinen Päijät-Hämeen Vuoden Kylä 2021 -kilpailu järjestetään yhteistyökumppaneiden kanssa. Hakuprosessi alkaa jo 2020 loppuvuodesta ja voittaja julkistetaan alkuvuodesta. Voittaja osallistuu valtakunnalliseen Vuoden Kylä -kilpailuun.

Maakunnan Vuoden Kylä saa vuosittain paljon positiivista näkyvyyttä ja sitä kautta mahdollisuuksia esitellä saavutuksiaan sekä toimintaansa. Näkyvyyden ansiosta on mahdollista saada lisää kävijöitä tapahtumiin tai jopa asukkaita kylälle.

Kyläkahvit

Kyläkahvien myötä tutustutaan erilaisiin kyliin ja kylätaloihin, paikalliseen toimintaan ja mahdollisuuksiin. Pyritään tuomaan kylien monimuotoisuutta esiin mahdollisimman hyvin ja esittelemään päijäthämäläisiä kyliä monipuolisesti. Kyläkahvit ovat kaikille avoimia, matalan kynnyksen tapauspaikkoja, joissa on aina paikkaan ja/tai aikaan sopiva aihe.

Kyläkalaasi

Kyläkalaasissa juhlietaan päijäthämäläisiä kyliä ja tuodaan kylien ansioita sekä ansiokkaita tekijöitä esiin. Juhlaa vietetään mahdollisuuksien mukaan päijäthämäläisessä Vuoden Kylässä yhteistyössä

yhteistyökumppaneiden ja Vuoden Kylän kanssa. Yleisöäänin valittava Päijät-Hämeen Vuoden Kylä-tapahtuma julkistetaan ja palkitaan Kyläkalaasissa.

Viestintä

Sähköinen kyläkirje lähetetään tarpeen mukaan. Ylläpidetään sähköpostilistaa (tavoittaa n. 600 henkilöä), joiden kautta lähetetään tietoa ajankohtaisista kylien, maaseudun ja kaupunginosien kehittämiseen liittyvistä asioista. Lisäksi tiedotetaan kaikkia yhteistyökumppaneita sekä paikallista mediaa yhdistyksen koulutuksista ja muista tempauksista. Facebookin ja Instagramin käyttöä tiedottamisessa hyödynnetään mahdollisimman hyvin. Yhdistyksen nettisivuja www.phkylat.fi päivitetään säännöllisesti. Kerran vuodessa lähetetään kaikille maakunnan kunnanvaltuutetuille sähköinen tietopaketti yhdistyksestä ja uusin kyläkirje.

YHTEISTYÖ

Maakunnalliset kyläyhdistykset ja alueen toimintaryhmät ovat keskeisiä yhteistyökumppaneita, samoin alueen kunnat, oppilaitokset, keskeiset viranomaiset ja hankkeet, kuten Kumppanuusverkosto. Päijät-Hämeen Kylät pyrkii verkostoitumaan ja lisäämään yhteistyötä myös maakunnan yritysten kanssa. Yhteistyöllä tuotetaan koulutuksia, kyläiltoja, tapahtumia tai jaetaan tietoa kylien kehittämisen tueksi ja alueiden yhteistyön tiivistämiseksi.

Päijät-Hämeen Kylien kyläaktivaattori toimii Päijät-Hämeen yhdistysfoorumin jäsenenä edustamassa kyliä ja maaseudun yhdistyksiä. Yhdistysfoorumissa on laajasti maakunnan yhdistys- ja järjestötoimijoita. Tavoitteena on perustaa Päijät-Hämeen järjestöneuvottelukunta.

Päijät-Hämeen Kylät on mukana Heinolan kaupungin alueidentiteettiprojektissa. Projektin tavoitteena on kasvattaa ymmärrystä kaupunkisuunnittelusta ja tehdä siitä vuorovaikutteista Heinolan kaupungissa. Kylien ja kaupunginosien kanssa pohditaan mm. alueen historiaa, nykytilaa ja tulevaisuutta sekä määrittelimme vahvuuksia.

Opintomatkat ja koulutus- ja tiedotustilaisuudet

Päijät-Hämeen Kylät osallistuu uusien hankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen sekä järjestää opintomatkoja maaseudun kehittämiskohteisiin ja toiminnan kannalta tärkeisiin tilaisuuksiin. Lisäksi Päijät-Hämeen kylät osallistuu Suomen Kylät ry:n valtakunnallisiin neuvottelu- ja koulutustilaisuuksiin sekä yhteistyötahojen ja uusien hankkeiden koulutus- ja tiedotustilaisuuksiin mahdollisuuksien mukaan.

Sisä-Suomen kalatalousryhmä

Päijänne-Leader hallinnoi Sisä-Suomen kalatalouden toimintaryhmää, jonka tavoitteena on kalatalouden kehittäminen aktivoimalla kalataloustoimijoita, parantamalla alkutuotantoedellytyksiä, kehittämällä osaamista, aktivoimalla yrityksiä ja yhteisöjä, informoimalla rahoitusmahdollisuuksista sekä kartoittamalla kehittämistarpeita seitsemän Leader-toimintaryhmän alueella. Rahoitusta Sisä-Suomen kalatalouden toimintaryhmällä elinkeinotalouden kehittämishankkeisiin Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta on käytettävissä noin 1,1 miljoonaa euroa kaudelle 2014-2020. Ohjelmakauden hankkeiden toteutetaan vielä vuonna 2021.

Sisä-Suomen kalatalousryhmän muodostavat Etpähä ry, Jyväsräihi ry, Maaseutukehitys ry, Pohjois-Kymen kasvu ry, Päijänne-Leader ry, Vesuri ry ja Viisari ry.

Kalajaosto

Kalatalouden toimintaryhmän työtapa on paikallislähtöinen kalatalouden kehittäminen maaseuturahaston LEADER-ryhmien tapaan. Sisä-Suomen kalatalousryhmän kehittämisstrategian toimeenpanosta vastaa Kalajaosto. Kalajaosto suunnittelee aktivointitoimia yhdessä aktivaattorin kanssa ja tuo uusia näkökulmia, toimintatapoja ja kehittämisideoita Sisä-Suomen kalatalousryhmän toimintaan sekä huolehtii siitä, että alueen osaajat ja huippuosaaminen saadaan mukaan kehittämistyöhön.

Kalajaosto käsittelee Sisä-Suomen kalatalousryhmälle osoitetut rahoitushakemukset ja antaa niiden rahoittamisesta tarkoituksenmukaisuusharkintaan perustuvan lausuntoesityksen hallinnoivalle Leader-ryhmälle. Kalatalouden toimintaryhmä onkin tiiviissä yhteistyössä alueen LEADER-ryhmien kanssa. Kalatalousryhmän tavoitteena on osaamisen, laadun ja innovaatioiden kehittäminen, infrastruktuurin ja toimintaympäristön kehittäminen sekä uusien tuotteiden ja markkinoiden kehittäminen.

Henkilöstö

Kalatalouden toimintaryhmän käytännön työtä tekee aktivaattori Janne Ruokolainen. Aktivaattorin tehtävänä on koordinoita Sisä-Suomen kalatalousryhmän kehittämisstrategian toteuttamista. Aktivaattori aktivoi alueen asukkaita ja muita toimijoita, tiedottaa, antaa hankeneuvontaa, seuraa hankkeiden toteutusta ja toimii Kalajaoston esittelijänä ja sihteerinä sekä Ohjausryhmän sihteerinä. Aktivaattori osallistuu lisäksi kalatalousryhmien väliseen toimintaan kotimaassa ja ulkomailla. Kalatalousryhmän strategiaa tukevan Mestari-Kisälli – hankkeen sekä Arvoketju-hankkeen kalatalouskoordinaattorina toimii Katja Svahnback.

Hanketoiminta

Hankkeilla varmistetaan Sisä-Suomen kalatalouden toimintaryhmän kehittämisstrategian käytännön toteutus toiminta-alueella. Hankkeilla mahdollistetaan asiantunteva neuvonta, aktivointi, viestintä, ohjaus ja opastus rahoitushaussa, hankesuunnittelussa, toimijoiden verkottumisessa sekä alueen strategisessa kehittämisessä.

Vuoden 2021 aikana keskitytään ohjelmakauden arviointiin, hankkeiden osalta tulosten viestintään sekä hankkeiden hyvään loppuunsaattamiseen. Vuoden 2021 aikana selvitetään toimintaympäristön muutoksia sekä haasteita huomioimaan tulevaisuuden kehittämistarpeet.

Omana hankkeena toteutettavana **Mestari-Kisälli hankkeen** tavoitteena on edistää alan jatkuvuutta uusien toimijoiden saamiseksi alalle. Uusia kalastajia koulutetaan alalle mestari-kisälli mallilla, jossa kisälli työskentelee ammattikalastajan työparina. Hanke toteutetaan yhteistyössä Salpauksen kanssa.

Lähikalan arvoketjun kehittämishanke on hyvin laaja kokonaisuus, jossa pyritään tarttumaan muun muassa viestinnässä, yhteistyössä, logistiikassa, lupapolitiikassa ja jalostuksen raaka-aineen saatavuudessa esiintyviin ongelmakohtiin, jotta elinkeinokalatalouden piirissä työskentelevien yrittäjien työ olisi tulevaisuudessa kannattavampaa. Lähikalan arvoketjuhanke toteutetaan oman tuotannon hankkeena.

TALOUSARVIO 2021

	TOIMINTA RAHA	HEIMO	UNTO	MANU	TEEMAT, koordin.	YHDISTYS	KYLÄ- JAOSTO	KALA	MESTARI-KISÄLLI, ARVOKETJU	YHTEENSÄ
Rahoitus										
Ely-keskus	124 971	45 050	11 999	31 876	10 800					224 696
kuntaraha	31 243	11 262	3 000	7 969	2 700				9 000	65 174
Muut tuotot						2 000				2 000
Jäsenmaksut						1 000	1 190			2 190
MMM yleisavustus							37 235			37 235
EMKR + valtio (kunta, hall)								76 200	63 300	139 500
Rahoitus yhteensä	156 214	56 312	14 999	39 845	13 500	3 000	38 425	76 200	72 300	470 795
Kulut										
Palkkauskulut	122 231	36 000	2 643	6 450	10 888	2 500	22 240	50 000	22 000	274 952
Flat rate 24% / 15%	20 342	8 640	396	1 548	2 612				3 300	36 838
Palkkiot	5 200	1 200		1 400						7 800
Ostopalvelut	2 800	6 972	8 461	29 071			4 000	6 000	11 000	68 304
Vuokrat	500	1 500	166	300				3 000		5 466
Matkakulut	3 200		3 333	476			4 000	15 000	6 000	32 009
Yhteiskulut							7 685			7 685
Muut kustannukset	1 941	2 000		600		500	500	2 200	30 000	37 741
Kulut yhteensä	156 214	56 312	14 999	39 845	13 500	3 000	38 425	76 200	72 300	470 795